

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101249

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-11-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокоса Мар'яна Ігорівна

2. Maryana I. Prokosa

Кваліфікація: аспірант

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2710-338X

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: медицина

Дата захисту: 15-11-2023

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.600.075 (ID2374)

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальне некомерційне підприємство «Львівське територіальне медичне об'єднання «Багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги»

Код за ЄДРПОУ: 44496574

Місцезнаходження: вул. Івана Миколайчука, 9, Львів, 79059, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.30.41

Тема дисертації:

1. Обґрунтування ефективності метаболічної терапії при сумісному застосуванні з комбінованими антигіпертензивними засобами у хворих на артеріальну гіпертензію
2. Justification of the effectiveness of metabolic therapy in conjunction with combined antihypertensive agents in patients with arterial hypertension

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності діагностики та лікування хворих на артеріальну гіпертензію (АГ) I-II стадії, 1-2 ступенів при застосуванні комбінованих антигіпертензивних засобів в поєднанні з метаболічною терапією - кверцетином. Мета дослідження полягала в підвищенні

ефективності лікування пацієнтів на АГ I-II стадії на основі вивчення динаміки показників добового моніторування АТ і ЕКГ, ЕхоКГ, ліпідного спектру крові, маркерів системного запалення та ендотеліальної дисфункції на тлі застосування кверцетину упродовж 12 тижнів з комбінованою антигіпертензивною терапією (раміприл з амлодипіном). Завданнями дослідження було вивчення особливостей динаміки в осіб з АГ добового профілю АТ за показниками ДМАТ, аналіз динаміки показників ЕхоКГ та Холтер-ЕКГ, ліпідного спектру крові, системного запалення та ендотеліальної дисфункції залежно від додаткового застосування кверцетину, встановлення кореляційних зв'язків між цими показниками, визначення предикторів недосягнення цільових значень АТ та ролі кверцетину в предикторному впливі. Об'єкт дослідження – АГ I-II стадії, 1-2 ступенів. Предмет дослідження: особливості перебігу АГ I-II стадії, 1-2 ступенів, динаміка показників ДМАТ, ЕхоКГ, Холтер-ЕКГ, ліпідного спектру крові, показників неспецифічного системного запалення: СРП, ІЛ-1, ІЛ-6, ФНП- α ; молекул адгезії судинного ендотелію (s-VCAM) та молекул міжклітинної адгезії I типу (s-ICAM-1); ET-1. Відповідно до поставлених завдань обстежено 120 хворих (66 жінок та 54 чоловіків) на АГ I-II стадії, 1-2 ступенів, які після роз'яснення основних етапів діагностики, лікування та підписання інформованої згоди взяли участь в науковому дослідженні. Під час клінічного дослідження, залежно від методики лікування хворі були розподілені на 2 групи: I група (основна) – 58 хворих, які крім базисної терапії, отримували кверцетин (Корвітин®), середній вік $57,87 \pm 13,6$ років; II група (порівняння) – 62 хворих, які отримували лише базисну антигіпертензивну терапію, середній вік $59,09 \pm 12,47$ років. Вперше продемонстровано, що 12-тижневе застосування кверцетину в комплексі комбінованої антигіпертензивної терапії сприяє кращому контролю всіх показників регуляції АТ у достовірно більшій частині хворих на АГ за рахунок достовірно інтенсивнішого та швидшого зниження середніх значень САТдоб., ДАТдоб., ПАТдоб. і досягнення їх цільових рівнів, більш істотного зменшення ІЧ САТ та ІЧ ДАТ, варіабельності САТ і ДАТ, ШРП САТ і ДАТ та нормалізації патологічних типів добового профілю АТ. Вперше доведено, що додаткове застосування кверцетину в схемі лікування АГ супроводжується більш вираженим покращенням структурно-функціонального стану міокарда, свідченням чого є достовірно інтенсивніше зменшення середніх значень ІММЛШ, ТМШП і, як наслідок, – зменшення частоти епізодів шлуночкової, надшлуночкової екстрасистолії та пароксизмів ФП. Доповнено дані щодо гіполіпідемізуючої здатності кверцетину, застосування якого у хворих на АГ з дисліпідемією призводить до достовірно швидшого та значно інтенсивнішого зниження середніх рівнів проатерогенних фракцій ліпідів (ЗХС, ХС ЛПНЩ, ХС ЛПДНЩ, ТГ), а також часток осіб з перевищенням цільових або референтних рівнів цих показників. Вперше доведено, що приймання пацієнтами з АГ впродовж 12 тижнів додатково до базової комбінованої антигіпертензивної терапії кверцетину, супроводжується достовірно більш істотним зниженням середніх рівнів основних показників системного запалення, молекул адгезії та ендотеліальної дисфункції та суттєвішим зменшенням часток осіб з перевищенням їх референтних значень, порівняно з пацієнтами групи базового лікування. Вперше встановлено предиктори недосягнення цільових значень сер.САТ, побудовано мультиваріантну регресійну модель, що дозволяє прогнозувати ризики недосягнення цільових показників АТ при перевищенні референтних значень окремих показників ДМАТ, маркерів запалення, ендотеліальної дисфункції та ліпідного спектру крові.

2. The dissertation is devoted to increasing the effectiveness of diagnosis and treatment of patients with arterial hypertension (AG) of the I-II stage, 1-2 degrees when using combined antihypertensive drugs in combination with metabolic therapy - quercetin. The purpose of the study was to increase the effectiveness of treatment of patients with hypertension stage I-II based on the study of the dynamics of daily monitoring of blood pressure and ECG, echocardiography, blood lipid spectrum, markers of systemic inflammation and endothelial dysfunction against the background of quercetin use for 12 weeks with combined antihypertensive therapy (ramipril with amlodipine). The objectives of the study were to study the dynamics of the daily profile of blood pressure in people with hypertension according to DMAT indicators, to analyze the dynamics of Echocardiogram and Holter-ECG indicators, blood lipid spectrum, systemic inflammation and endothelial dysfunction depending on the additional use of quercetin, to establish correlations between these indicators, determination of predictors of not reaching the BP target values and the role of quercetin in the predictor effect. The object of the study is hypertension of the I-II stages, 1-2 degrees. The subject of the research: peculiarities of the course of hypertension of the I-II stage, 1-2

degrees, dynamics of DMAT indicators, Echocardiography, Holter-ECG, blood lipid spectrum, indicators of non-specific systemic inflammation: PSA, IL-1, IL-6, TNF- α ; vascular endothelium adhesion molecules (s-VCAM) and type I intercellular adhesion molecules (s-ICAM-1); ET-1. In accordance with the tasks set, 120 patients (66 women and 54 men) with hypertension of the I-II stages, 1-2 degrees were examined, who, after explaining the main stages of diagnosis, treatment and signing the informed consent, took part in the scientific study. During the clinical study, depending on the treatment method, patients were divided into 2 groups: Group I (main) – 58 patients who, in addition to basic therapy, received quercetin (Corvityn®), average age 57.87 ± 13.6 years; II group (comparison) – 62 patients who received only basic antihypertensive therapy, average age 59.09 ± 12.47 years. For the first time, it was demonstrated that 12-week use of quercetin in the complex of combined antihypertensive therapy contributes to better control of all indicators of blood pressure regulation in a significantly larger proportion of patients with hypertension due to a significantly more intense and faster decrease in the average values of SBP, DBP, and PAT. and achieving their target levels, a more significant reduction of IR SBP and IR DBP, variability of SBP and DBP, SRP SBP and DBP and normalization of pathological types of the diurnal BP profile. For the first time, it has been proven that the additional use of quercetin in the treatment scheme of hypertension is accompanied by a more pronounced improvement in the structural and functional state of the myocardium, evidenced by a significantly more intense decrease in the average values of LVMI, TMSHP and, as a result, a decrease in the frequency of episodes of ventricular, supraventricular extrasystole and paroxysms of AF. Added data on the hypolipidemic ability of quercetin, the use of which in hypertensive patients with dyslipidemia leads to a significantly faster and significantly more intense decrease in the average levels of proatherogenic fractions of lipids (cholesterol, LDL-C, LDL-C, TG), as well as the percentage of individuals exceeding the target or reference levels these indicators. For the first time, it has been proven that taking quercetin by patients with hypertension for 12 weeks, in addition to the basic combined antihypertensive therapy, is accompanied by a significantly more significant decrease in the average levels of the main indicators of systemic inflammation, adhesion molecules and endothelial dysfunction, and a more significant decrease in the percentage of individuals exceeding their reference values, compared to patients basic treatment groups. For the first time, predictors of not reaching the target values of ser.SAT were established, and a multivariate regression model was built, which allows predicting the risks of not reaching the target BP indicators when the reference values of individual DMAT indicators, markers of inflammation, endothelial dysfunction, and blood lipid spectrum are exceeded.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Заремба ЄХ, Заремба ОВ, Рак НО, Прокоса МІ, Чех СР. Вплив кверцетину на ліпідний спектр крові, гострофазові реакції та рівень сечової кислоти у хворих на АГ поєднаною з недиференційованою дисплазією сполучної тканини. Фітотерапія. Науково-практичний часопис. 2018. <http://www.phytotherapy.vernadskyjournals.in.ua/journal/2018/3/3,2018.pdf>.
- Заремба ЄХ, Заремба-Федчишин ОВ, Прокоса МІ. Вплив метаболічної терапії на динаміку добового моніторингу АТ у хворих на АГ. Журнал Сімейна медицина. 2020;4(90);63-66.
- Заремба ЄХ, Заремба-Федчишин ОВ, Прокоса М.І. Оцінка ефективності метаболічної терапії в розвитку адгезивної дисфункції ендотелію у хворих на АГ. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2021;2;(2), 77-82. <https://doi.org/10.11603/1811-2471.2021.v.i2.11822>

- Prokosa MI. Indicators of endothelial dysfunction, markers of inflammation and lipid metabolism in patients with hypertension with the administration of quercetin. Wiadomoti Lekarskie. 2022;75(7);1653-1657 DOI: 10.36740/WLek2022071
- Прокоса МІ, Соломенчук ТМ, Яджин ОВ. Перспективи застосування кверцетину в лікуванні хворих на АГ. Практикуючий лікар. 2022;. Т. 11, № 2-3. С. 63-67.
<https://plr.com.ua/index.php/journal/article/view/717/593>
- Прокоса МІ. Роль ендотеліопротекції при лікуванні хворих на АГ: ефективність кверцетину. Буковинський медичний вісник. 2022. Т. 26, № 3 (103) DOI: 10.24061/2413- 0737.XXVI.3.103.2022.10
- Прокоса МІ, Соломенчук ТМ, Климович ОЮ. Зниження ризику недосягнення контролю АГ в пацієнтів з артеріальною гіпертензією та ішемічною хворобою серця: роль кверцетину. Патологія. Том 20, No 1(57), січень – квітень 2023 DOI: 10.14739/2310-1237.2023.1.268435
- Заремба ЄХ, Заремба-Федчишин ОВ, Прокоса МІ. Прогнозування лікування хворих на АГ на основі показників добового моніторингу АТ. Інформаційний лист. Київ. 2020;177.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соломенчук Тетяна Миколаївна
2. Tetiana M. Solomenchuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.00

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6153-0457

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швед Микола Іванович
2. Mycola I. Shved

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5331-5602**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Іванов Валерій Павлович
2. Valerii P. Ivanov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3026-031**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова**Код за ЄДРПОУ:** 02010669**Місцезнаходження:** вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Сектор науки:** Університетський**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Радченко Олена Мирославівна
2. Olena M. Radchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1108-963X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скибчик Василь Антонович

2. Vasyl A. Skybchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7140-0162

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заклучні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Скляров Євген Якович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Скляров Євген Якович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Драпак Ірина Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна